

Transformace barev, komprese, rasterizace

Vybrané partie z IT

Mgr. Markéta Trnečková, Ph.D.

Palacký University, Olomouc

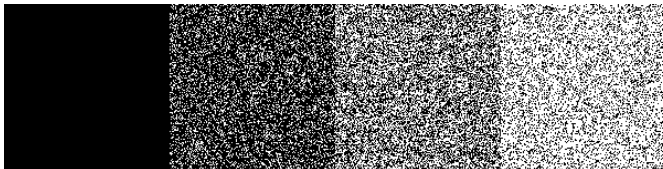
- polotónování (halftoning)
- rozptylování (dithering)
 - náhodné rozptýlení
 - pravidelné (maticové) rozptýlení
 - distribuce zaokrouhlovací chyby

- **Vstup:** $f ([0, f_{max}])$
- **Výstup:** $g (\{0, 1\})$

1 $g(x, y) = 0$

2 Pokud $f(x, y) > \text{random}(f_{max})$
 $g(x, y) = g(x, y) + 1$

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$f = 0$

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$f = 1$

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$$

$f = 2$

$$\begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$$

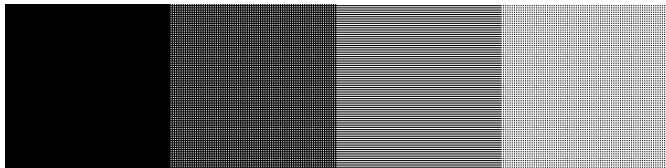
$f = 3$

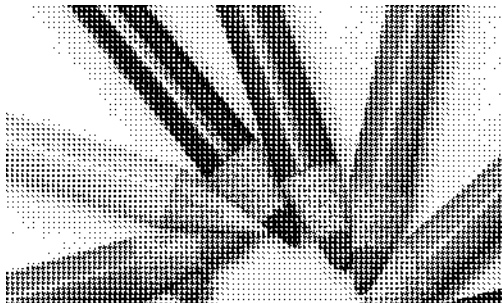
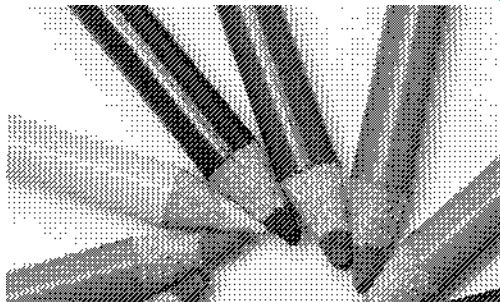
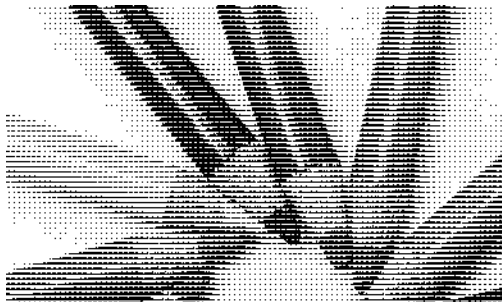
$$\begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$$

$f = 4$

$$\begin{bmatrix} 3 & 2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$$

zkráceně

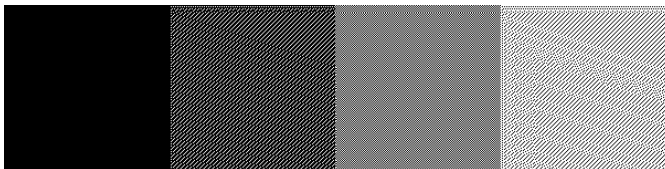
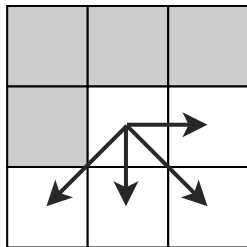

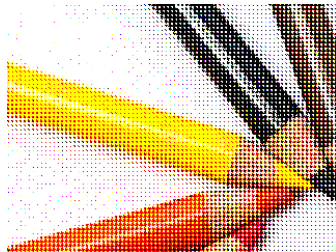
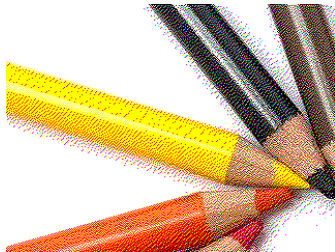

1 $g(x, y) = 0$

2 Pokud $f(x, y) > M(x \bmod n, y \bmod n)$
 $g(x, y) = g(x, y) + 1$

- **Chyba:** $e = f(x, y) - g(x, y)$
- **Floyd-Steinberg:**
7/16, 3/16, 5/16 a 1/16

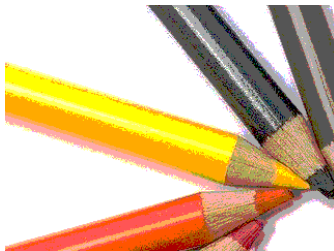

- univerzální
- přizpůsobená obrazu

Původní obraz

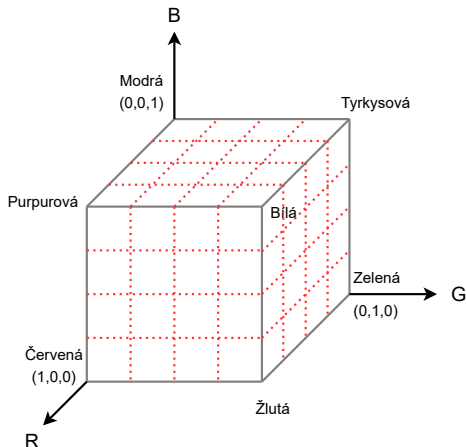

Univerzální paleta

Přizpůsobená paleta

- Vybrané barvy
- Pravidelně rozdělený barevný prostor

- **Barev:** 256

- **Výpočet:**

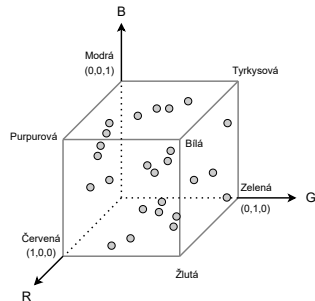
$$r = ((i \gg 5) \cdot 255) / 7$$

$$g = (((i \gg 2) \& 7) \cdot 255) / 7$$

$$b = ((i \& 3) \cdot 255) / 3$$

- **Index:** $i = (((r \cdot 7) / 255) \ll 5) + (((g \cdot 7) / 255) \ll 2) + ((b \cdot 3) / 255)$

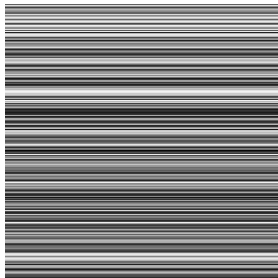
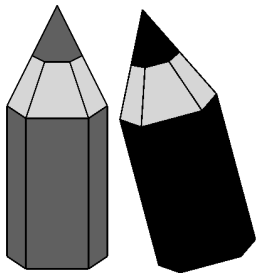
- **Tečky:** četnost barvy
- Dělíme prostor řezy rovnoběžnými s osami:
 - Začátek: 1 oblast
 - dokud nemáme předepsaný počet oblastí:
 - najdeme oblast s největším rozměrem v jedné z os
 - rozdělíme tuto oblast řezem kolmým na vybranou souřadnicovou osu
 - každou oblast nahradíme jednou barvou

- *binární (B/W) – 1 bit/pixel*
- *v odstínech šedi (gray scale) – 1 byte/pixel*
- *indexový (pseudo color) – 1 byte/pixel*
- *indexový (direct color) – 3 byte/pixel*
- *plně barevný (color) – 3-4 složky*
 - *low color (15 bit)*
 - *high color (16 bit)*
 - *true color (24 bit)*
 - *super true color (32 bit)*
 - *deep color (48 bit)*

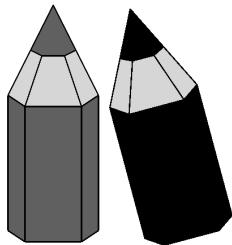
- *Redundance kódování – informaci kódujeme více bity, než je potřeba*
- Redundance prostorová – korelace mezi pixely
- *Nerelevantní informace – informace, kterou lidské oko nedokáže zpracovat*

- **Redundantní data** – reprezentace obsahuje opakující se nebo nerelevantní informaci
- **Kód nesoucí informaci** – b , b'
- *Relativní redundance dat*
$$R = 1 - \frac{1}{C}$$
- **Kompresní poměr**
$$C = \frac{b}{b'}$$

- **Délka** – počet bitů každé informace
- **8-bitový kód** – každá barva je kódována 8 bity
- Pro obrázek obsahující 4 barvy je 8-bitový kód zbytečný
- **Fixní m -bitový kód** – každý kus informace kódován m bity

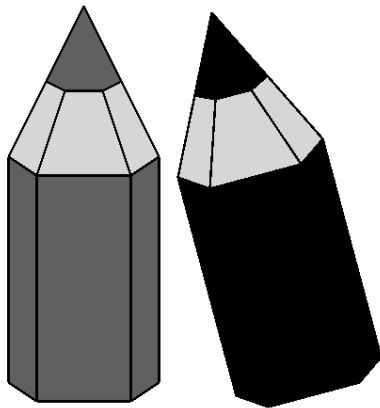

- Fixní m -bitový kód není vždy optimální
- **Variabilní délka kódu** – Huffmanovo kódování
- $r_k \in [0, L - 1]$ – intenzity v obraze
- velikost obrazu: $M \times N$
- n_k – počet výskytů intenzity r_k
- $P(r_k) = \frac{n_k}{M \cdot N}$ – pravděpodobnost výskytu intenzity
- $L(r_k)$ – počet bitů potřebných k reprezentaci hodnoty r_k
- **Průměrný počet bitů potřebných k reprezentaci každého pixelu** –
$$L_{avg} = \sum_{k=0}^{L-1} L(r_k) P(r_k)$$
- **Celkový počet bitů potřebných k reprezentaci každého pixelu** – $M \cdot N \cdot L_{avg}$

- Velikost: 440×440
- Intenzity: 0, 96, 214 a 255

Fixní 8-kód

intenzita	kód
r_0	00000000
r_{96}	01100000
r_{214}	11010110
r_{255}	11111111

Kód s proměnlivou délkou

intenzita	$P(r_k)$	kód	délka kódu
r_0	0.25	01	2
r_{96}	0.2	000	3
r_{214}	0.1	001	3
r_{255}	0.45	1	1

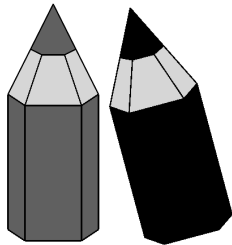
- Průměrná délka:

$$L_{avg} = 0.25 \cdot 2 + 0.2 \cdot 3 + 0.1 \cdot 3 + 0.45 \cdot 1 = 1.85$$

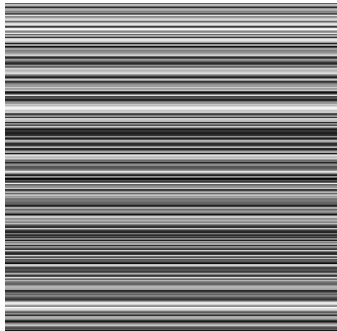
- Komprese a relativní redundance 8-kódu:

$$C = \frac{440 \cdot 440 \cdot 8}{440 \cdot 440 \cdot 1.85} = \frac{8}{1.85} \approx 4.32$$

$$R = 1 - \frac{1}{4.32} \approx 0.77$$

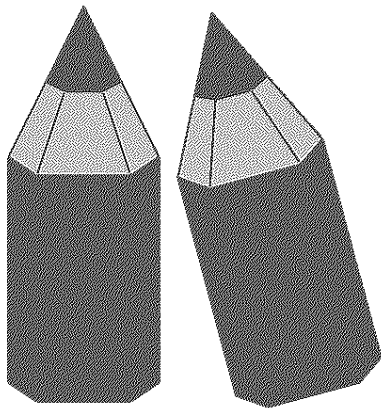

- Velikost: 256×256
- Intenzity: $0, \dots, 255$
- Kód: Každý řádek intenzita + počet opakování
- Každý pixel kódován 2 byty
- RLE komprese

- Velikost: 440×440
- Fixní 8-kód – celková délka: $440 \cdot 440 \cdot 8$
- Zaokrouhlení: 1 intenzita

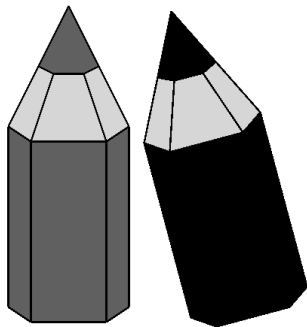

- **Náhodná událost** – E
- **Pravděpodobnost náhodné události** – E
- **Informace** – $I(E) = \log \frac{1}{P(E)} = -\log P(E)$
- **Základ logaritmu** = jednotky (v obraze 2)
- **Entropie** = průměrná informace
$$H = -\sum_{j=1}^J P(a_j) \log P(a_j)$$
- **Matlab**: $J = \text{entropy}(I)$

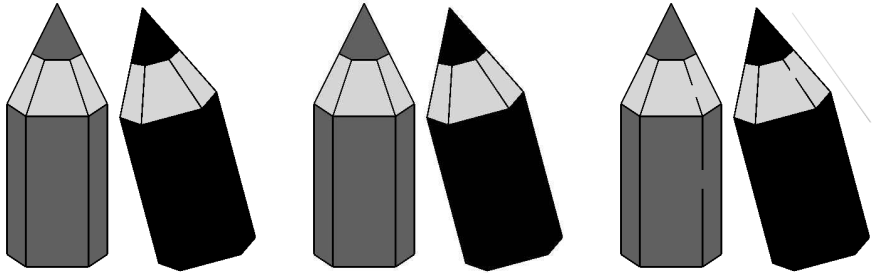
intenzita	$P(r_k)$
r_0	0.25
r_{96}	0.2
r_{214}	0.1
r_{255}	0.45

$$H = -[0.25 \cdot \log_2 0.25 + 0.2 \cdot \log_2 0.2 + 0.1 \cdot \log_2 0.1 + 0.45 \cdot \log_2 0.45] \approx 1.815 \text{ bit/pixel.}$$

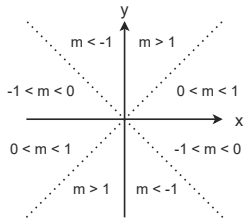
- Objektivní hodnocení
- Subjektivní hodnocení – fidelity kriteria

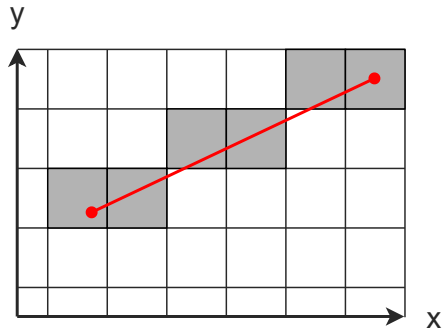
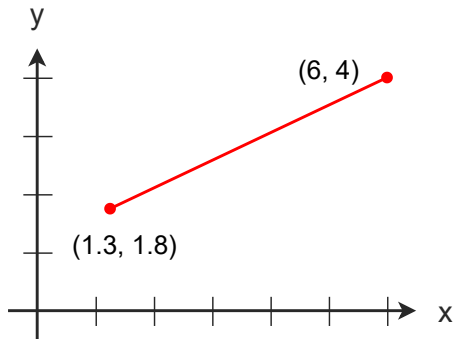

- **Liniový charakter:**
 - úsečky, lomené čáry
 - křivky
- **Plošný charakter:**
 - kružnice, elipsy
 - mnohoúhelníky
- **Rasterizace** – vykreslení objektu do rastru

- **Úsečka** – část přímky
- **Koncové body úsečky**: $[x_1, y_1]$ a $[x_2, y_2]$
- Při rasterizaci zadáváme – barvu, tloušťku a styl
- Sousednost pixelů hraje roli
- **Obecná rovnice přímky**: $ax + by + c = 0$
- **Parametrická rovnice přímky**: $x = a_1 + t \cdot u_1$, $y = a_2 + t \cdot u_2$
- **Směrnice přímky**: $m = \frac{\Delta y}{\Delta x} = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$

- 1 Z koncových bodů $[x_1, y_1]$ a $[x_2, y_2]$ urči směrnici m
- 2 Inicializuj bod $[x, y]$ hodnotou $[x_1, y_1]$
- 3 Dokud je $x \leq x_2$, opakuj:
 - 1 Vykresli bod $[x, \text{zaokrouhlene}(y)]$
 - 2 $x = x + 1$
 - 3 $y = y + m$

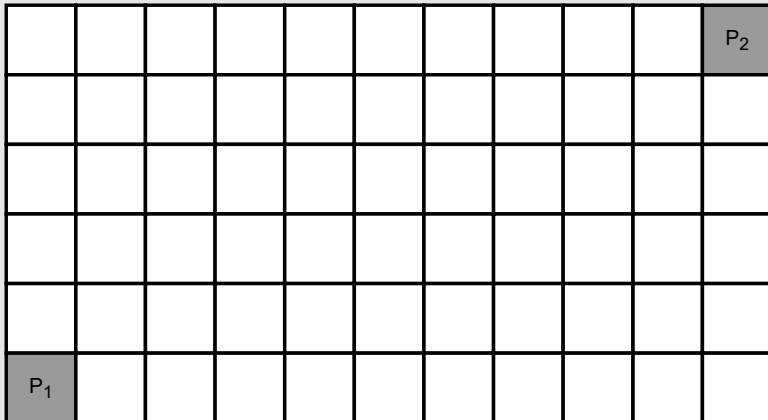
Z parametrické rovnice přímky – iterační zápis

$$x_{k+1} = x_k + 1,$$

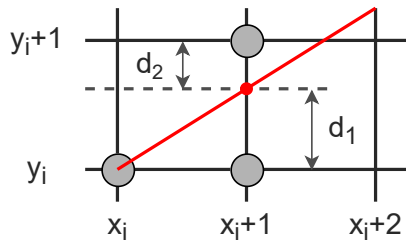
$$y_{k+1} = y_k + m$$

Example

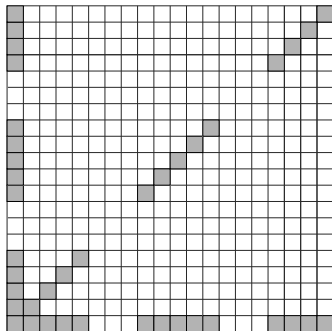
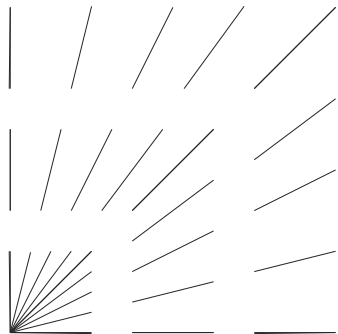
Simulujte vykreslení úsečky P_1P_2 pomocí algoritmu DDA.

- Bod na úsečce $[x_i, y_i]$
- Následující bod $[x_i + 1, y_i]$ nebo $[x_i + 1, y_i + 1]$
- **Midpoint** – reálný bod s x -ovou souřadnicí $x_i + 1$
- Vybereme ten bod, který je blíže

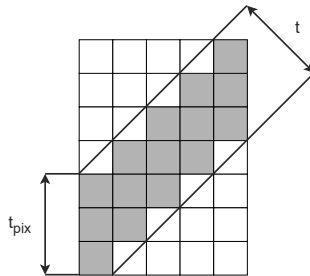
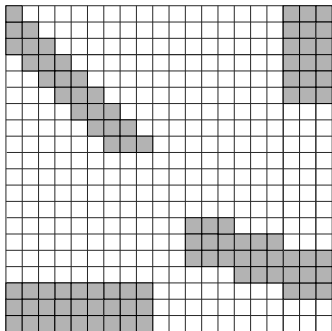

- **Zadání:** pomocí úseků – plný a prázdný
- **Vzor:** několik úseků

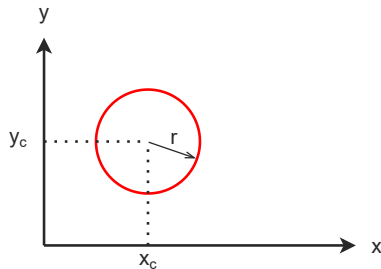

- **Naivní přístup:** vykreslení více pixelů nad (vedle) sebe

- **Výpočet tloušťky ze sklonu:** $t_{pix} = t \frac{\sqrt{(\Delta x)^2 + (\Delta y)^2}}{|\Delta x|}$

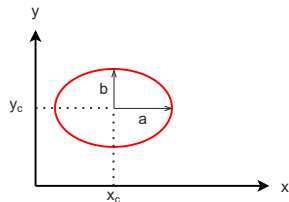

- **Zadání:** střed $[x_c, y_c]$ a poloměr r
- Rasterizujeme kružnici v počátku a posuneme

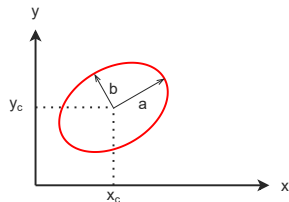
Elipsa – hlavní a vedlejší osy rovnoběžné s osami x a y

- **Zadání:** střed $[x_c, y_c]$ a velikost obou poloos a a b
- Rasterizujeme v počátku a pak posouváme

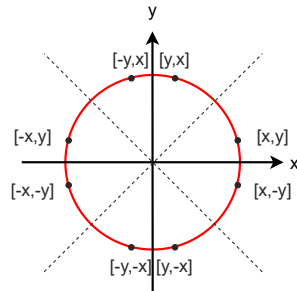

Elipsa – obecně orientovaná hlavní a vedlejší osa

- **Zadání:** střed $[x_c, y_c]$ a poloměr r
- Rasterizujeme jako elipsu s osami rovnoběžnými a pak otáčíme

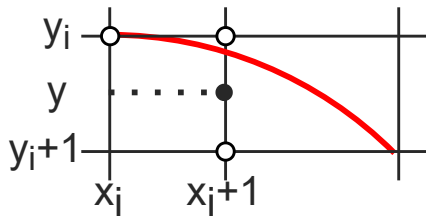

- Rasterizace:
 - Série lomených čar
 - Rasterizace kružnice
- Kružnice je symetrická podle středu
- Stačí rasterizovat 1/8 bodů

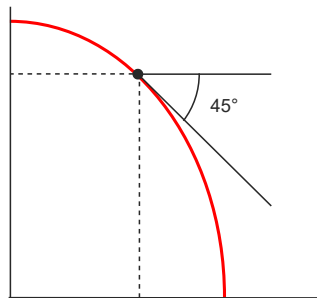

■ Midpoint algoritmus

- rasterizujeme 1. oktant
- x -ová souřadnice bodů na kružnici se vždy zvyšuje o 1
- y -ová je stejná nebo o 1 menší
- začínáme v bodě $[0, r]$
- končíme v bodě, kde $x = y$

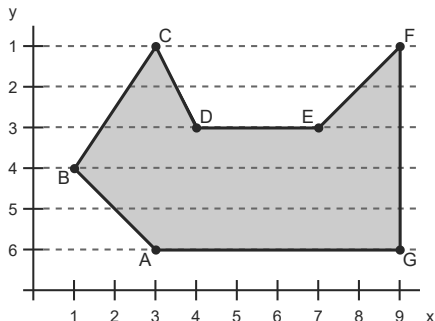
- Elipsa je symetrická podle středu
- Stačí rasterizovat 1/4 bodů
- Řídící osa se v průběhu výpočtu mění
- V bodě, kde je směrnice tečny -1
- **Bod:** $\left[\frac{a^2}{\sqrt{a^2+b^2}}, \frac{b^2}{\sqrt{a^2+b^2}} \right]$
- Rasterizace obdobná jako u kružnice

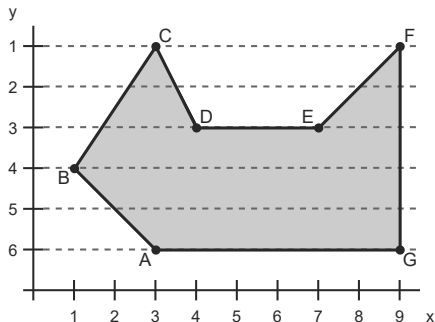

- **Oblast** (area):
 - hranice
 - vnitřní body
- **Zadání hranice:**
 - **geometricky určená hranice** – posloupnost bodů, na sebe navazující křivky
 - **hranice nakreslená v rastru** – zadává se vlastností hranice
- **Rasterizace:**
 - Vykreslení hranice
 - Vyplnění (obarvení) vnitřních bodů (plná, šrafovaná, vzorek)

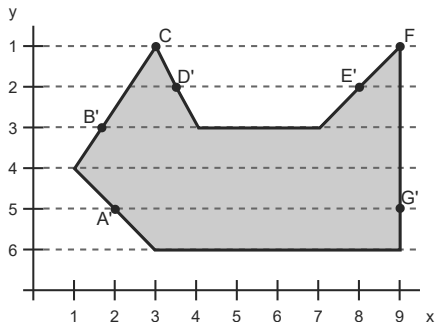
- Vyplňování rozkladovými řádky
- Každým řádkem vedeme vodorovnou čáru
- Hledáme průsečíky, které seřadíme podle x
- Vyplníme oblasti mezi lichými a sudými průsečíky

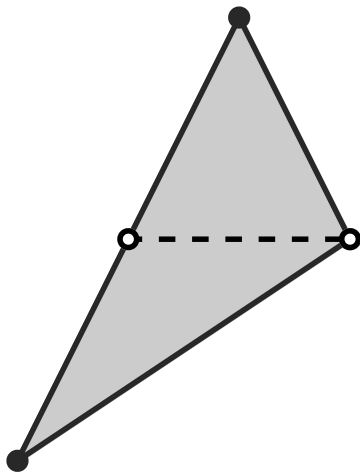
- 1. řádek protíná BC , CD , EF a FG
- dvojice průsečíků (BC a CD ; EF a FG)
- 2. řádek protíná BC , CD , EF a FG
- 3. řádek hrana DE nekonečně mnoho průsečíků
- vodorovné hrany vynecháváme
- 4. řádek protíná BC , AB a FG
- zkracujeme úsečky o 1 pixel zdola

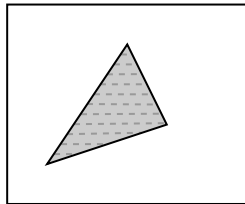
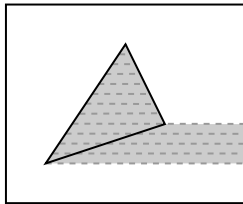
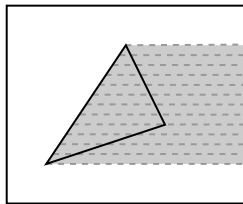
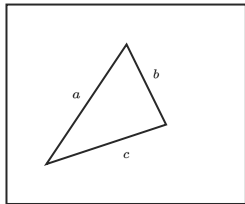
- 1. řádek protíná BC , CD , EF a FG
- dvojice průsečíků (BC a CD ; EF a FG)
- 2. řádek protíná BC , CD , EF a FG
- 3. řádek protíná BC a FG
- 4. řádek protíná AB a FG

- Řádkové vyplňování
- Pokud je jedna z hran rovnoběžná s x – velice snadné
- Obecné trojúhelníky dělíme na dva

- **Šablona** – pomocný binární obraz
- Postupně zpracováváme hrany a měníme šablonu

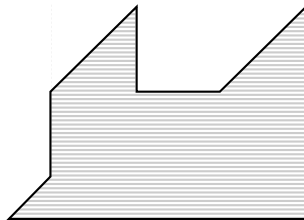

- Pravidelný vzor – šrafování
- Vzor zadaný rastrem

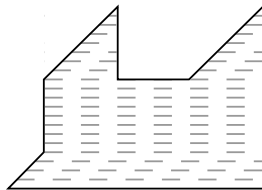

- **Vzor** – V , (velikost $m \times n$)
- pixelu oblasti na souřadnicích (x, y) přiřadíme hodnotu $V(x \bmod m, y \bmod n)$

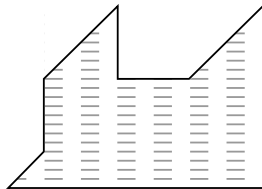
- **Vodorovné šrafy** – řádkové vyplňování
- změna kroku změny v y souřadnici z hodnoty 1 na m

- **Šrafování úseček na řádcích** – řádkové vyplňování
- **Naivní přístup** – od průsečíku vykresluje přerušovanou čáru

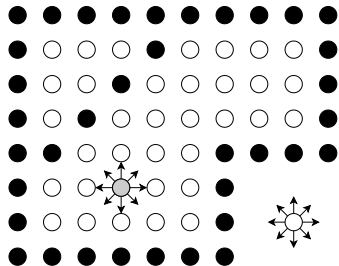
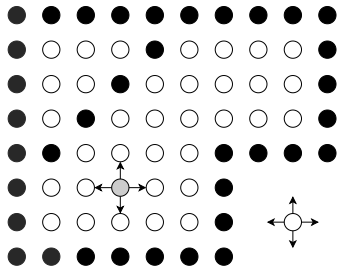

- **Lepší přístup** – šrafuje relativně od zadaného bodu
- **Šrafování pod obecným úhlem** – otočení oblasti

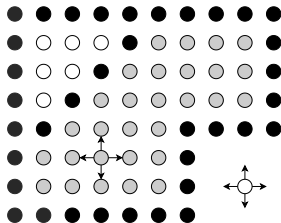
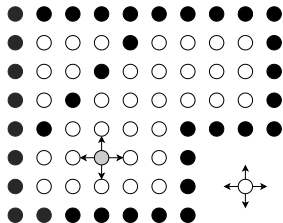
■ Zadání hranice:

- definovaná nějakou vlastností (například barvou)
 - oblast jako pixely splňující nějakou vlastnost
- od zadaného bodu – **semínko** – vyplňujeme oblast než narazíme na hranici
- záleží na sousednosti – 4-sousedné a 8-sousedné oblasti

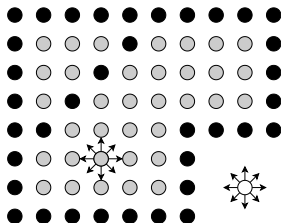
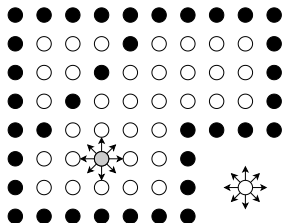

Oblast s hranicí zadanou v rastru

4-sousedná oblast

8-sousedná oblast

UmístiSemínko(x,y)

- 1 Pokud je bod $[x,y]$ vnitřním bodem a dosud nebyl obarven, pak
 - 1 Obarvi bod $[x,y]$
 - 2 UmístiSemínko($x+1,y$)
 - 3 UmístiSemínko($x-1,y$)
 - 4 UmístiSemínko($x,y+1$)
 - 5 UmístiSemínko($x,y-1$)

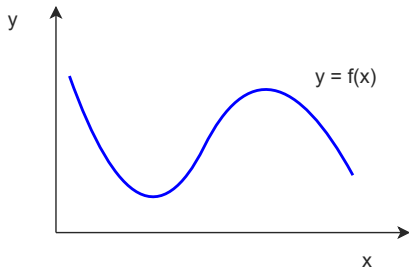
- **Vzor v rastru** – stejný princip, jako u hranice zadané geometricky
- Problém – vzor obsahuje pixel hodnoty, jakou je definovaná hranice
- Používá se maska pro uchování informace, zda byl pixel zpracován
- **Šrafování** – zpravidla převádíme na vzor v rastru

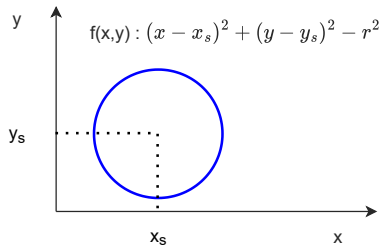
- **Zadání:**

- Explicitní
- Implicitní
- Parametrické

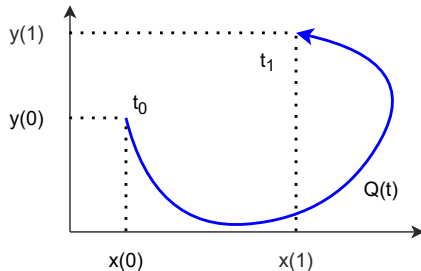
- $y = f(x)$

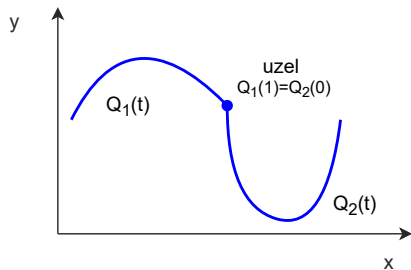
- $f(x, y) = 0$
- **Příklad:** kružnice
 $(x - x_s)^2 + (y - y_s)^2 - r^2 = 0$
- obtížně zobrazitelné

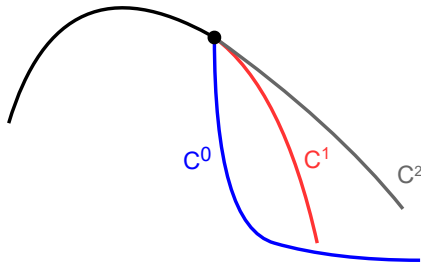
- Dráha bodu v čase
 $t \in \langle t_{min}, t_{max} \rangle$
- $x = x(t), y = y(t)$
- **Bodová rovnice:**
 $Q(t) = [x(t), y(t)]$
- **Vektorová rovnice:**
 $\vec{q}(t) = [x(t), y(t)]$
- **Polohový vektor**
 $\vec{q}(t) = Q(t) - [0, 0]$
- Jednoduché zobrazení – závisí jen na jednom parametru t

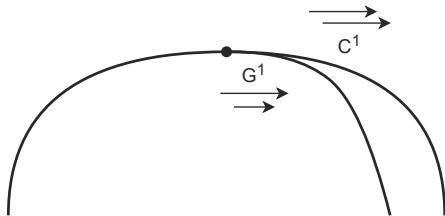
- Složitější křivky dělíme na **segmenty**
- je nutné řešit návaznost – **uzel**
- **Tečný vektor** $\vec{q}'(t_0) = (x'(t_0), y'(t_0))$
- **Rovnice tečny**
 $P(u) = Q(t_0) + u\vec{q}'(t_0) = (x'(t_0), y'(t_0))$
- **směrový vektor přímky** $\vec{q}'(t_0)$
- **Spojitost:**
 - Parametrická
 - Geometrická
- **Třída křivky**

- Parametrické spojitost stupně n
- **Označení:** C^n
- Ve všech bodech má spojitě derivace podle parametru t do řádu n
- C^0 = segmenty jsou spojitě navázány
- C^1 = tečný vektor v koncovém bodě segmentu Q_1 je roven tečnému vektoru segmentu Q_2
- $\vec{q}_1^{(i)}(1) = \vec{q}_2^{(i)}(0), \forall i = 0, \dots, n$

- Geometrická spojitost stupně n
- **Označení:** G^n
- Ve všech bodech má spojitě derivace podle parametru t do řádu n
- C^0 = koncový bod prvního segmentu je počátečním bodem druhého
- C^1 = tečné vektory $\vec{q}_1(1)$ a $\vec{q}_2(0)$ jsou souhlasně kolineární
- $\vec{q}_1(1) = k \cdot \vec{q}_2(0)$, pro $k > 0$

Modelování křivek

- **Polynomiální křivky**

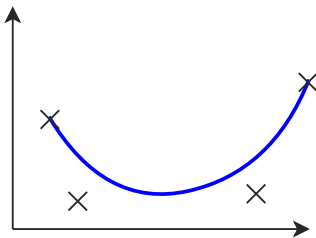
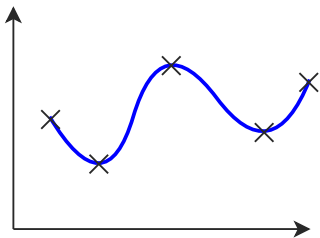
- $Q_n(t) = a_0 + a_1t + a_2t^2 + \dots + a_nt^n$

- Modelují se pomocí **řídících bodů**

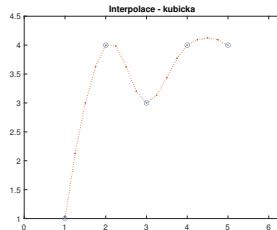
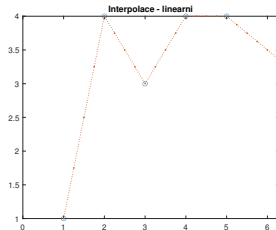
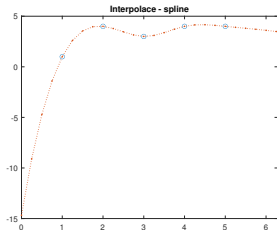
- Řídící body tvoří **řídící polynom**

- Řídící body se:

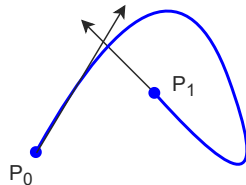
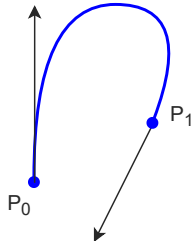
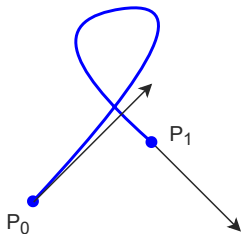
- Interpolují
- Aproximují

- **Matlab:** `vystup_y = interp1(vstup_x, vstup_y, vystup_x, metoda);`

- Interpolační křivky
- **Řídící body:** P_0 a P_1
- **Tečné vektory koncových bodů:** \vec{p}_0' a \vec{p}_1'
- $P(t) = (2t^3 - 3t^2 + 1)P_0 + (t^3 - 2t^2 + t)\vec{p}_0' + (-2t^3 + 3t^2)P_1 + (t^3 - t^2)\vec{p}_1'$

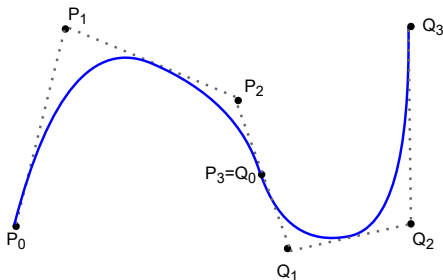

- Křivka nemusí procházet body, jen se k nim blížit
- **Příklad:**
 - Beziérovky křivky
 - Coonsovy křivky
 - Spline křivky

- **Použití** – definice fontů
- Křivka prochází prvním a posledním bodem a leží v konvexní obálce řídících bodů
- Invariantní vůči posunu, změně měřítka a otočení
- Změna polohy bodu má vliv na tvar celé křivky
- **Beziérová křivka stupně n** : $Q(t) = \sum_{i=1}^n P_i B_i^n(t)$
- B_i jsou *Bernsteinovy polynomy n -tého stupně*
- $B_i^n(t) = \binom{n}{i} t^i (1 - t)^{n-i}$
- Pro $t \in \langle 0, 1 \rangle$, $i = 0, \dots, n$

- Složitější křivky dělíme nejčastěji na kubiky
- **Spojnost C^0** : snadná
- **Spojnost C^1** : bod $P_n = Q_0$ středem úsečky určené body P_{n-1} a Q_1
 $\vec{q}_0' = n(Q_1 - Q_0)$
 $\vec{p}_1' = n(P_n - P_{n-1})$
- **Spojnost G^1** : $P_{n-1}, P_n = Q_0$ a Q_1 leží na jedné přímce

- **Algoritmy:**

- naivní (neadaptivní)
- rekurzivní algoritmus de Casteljau

- **Zadání křivky:** $Q(t) = \sum_{i=1}^n P_i B_i^n(t)$
- Postupně dosazujeme t a body spojíme úsečkami
- Δt – konstantní (nestejně dlouhé úseky křivky)

- Výpočet bodu $Q(t) = P_{n,n}$
- $P_{j,i}(t) = (1-t)P_{j-1,i-1} + tP_{j,i-1}$
- $i = 1, \dots, n$ a $j = i, i+1, \dots, n$
- **Vstup:** body řídicího polygonu ($P_{i,0} = P_i$)
- **Postup výpočtu** $Q(1/2)$ ($P_{3,3}$)
- Každé rozdělení generuje dva nové řídicí polygony

